

від голоду в усьому світі, адже за правильні відповіді нараховуються зернинки-очки, які потім певним чином конвертуються в допомогу.

За допомогою ресурсу Thinglink можна зробити 360-градусний огляд якогось визначного місця, краєвиду, фабрики, лабораторії тощо. Під час демонстрації школярі складають речення чи історії іноземною мовою.

Це лише деякі приклади того, як зацікавити здобувачів освіти з метою досягнення бажаних результатів.

Фантазуйте і творіть разом із дітьми, адже вони – справжні генератори ідей, які ви спрямуєте в потрібному напрямі для ефективного навчання.

Список використаних джерел

1. Зорочкіна Т. С., Здір Д. Р. Формування STEM-компетентності майбутніх учителів початкових класів. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. URL: https://doi.org/10.59694/ped_sciences.2024.06.143
2. Інтегроване навчання: зміна сенсу освіти та виклик для вчителів. URL: <https://osvita.ua>
3. Інтегроване навчання – перспективний та ефективний метод, здатний покращити якість освіти. URL: <https://formula.education>
4. Корицька Г.Р., Долга У.І., Дорошенко С.С., Сіропол С.Є. ARTDETOX – ефективний метод інноваційного проєкту «Модерні тренди STEAM (Philology & Technology)». *Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «STEM-освіта: досвід, виклики, ідеї та рішення»* (20-21 жовтня 2022 року, Запоріжжя): електронний збірник наукових праць Запорізького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, 2022. Випуск № 3 (50).
5. Кульбаба: інтегрований проєкт 5 класу. <https://youtu.be/dkNQ6hWFzfA>
6. Портфоліо Галини Корицької. <https://sites.google.com/view/portfoliohkor>
7. Стів Джобс, який змінив електронний світ. <https://duikt.edu.ua/>
8. Global Skills: Creating Empowered 21st Century Citizens. Oxford University Press, 2019.

STEM-технології у вивченні іноземних мов як інноваційний підхід у сучасній освіті

*Булавина Олена,
учитель англійської мови комунального закладу
«Харківський ліцей № 85 Харківської міської
ради», учитель вищої категорії
bulavina_elena@ukr.net*

*Мислення є початком дії,
дія – продовженням думки.
Йоганн Вольфганг фон Гете*

Чи часто ми замислюємося над тим, яким буде майбутнє? Світ стрімко змінюється, технології невпинно вдосконалюються, а разом із ними – система освіти. Уже з раннього дитинства діти оточені гаджетами, які стали невід’ємною частиною їхнього життя. Отже, перед педагогами та батьками постає важливе запитання: як створити таке освітнє середовище, щоб дитина могла розвиватися всебічно, навчалася критично мислити, проявляла креативність і мала змогу самореалізовуватись?

Добре відомо, що найефективніше навчання відбувається через гру та інтерес. Навіть коли дитина ще не вміє читати, вона може запам'ятати алфавіт або інші складні речі завдяки ігровим методам. Одним із сучасних підходів, що гармонійно поєднує інновації та практичність, є STEM-освіта.

Що таке STEM? STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics) – це модель навчання, заснована на тісній інтеграції природничих наук, технологій, інженерії та математики. Її мета – не просто викласти окремі предмети, а поєднати знання в міждисциплінарну систему з реальним практичним застосуванням.

Навчання у стилі STEM – це не лише передача знань, а створення умов для дослідницької та проєктної діяльності, розвиток критичного мислення та вміння працювати в команді.

В Україні інтерес до STEM-освіти поступово зростає. Інститут модернізації змісту освіти активно підтримує запровадження цього підходу в школах. Міністерство освіти і науки планує впровадження електронних підручників, мультимедійного контенту, віртуальних лабораторій та інших інтерактивних засобів. Усе це має на меті зробити навчання доступним, гнучким і сучасним.

Цифрові розклади, електронні щоденники та освітні платформи вже стають нормою в багатьох навчальних закладах. Це не лише зменшує фізичне навантаження (легший рюкзак), а й відкриває нові можливості для самоосвіти.

Розглянемо, чому STEM – це вимога часу? Швидкий розвиток ІТ, робототехніки, науки та інженерії робить фахівців цих сфер найбільш затребуваними на ринку праці. Якщо Україна прагне бути конкурентоспроможною, її система освіти повинна готувати саме таких спеціалістів – із широким світоглядом, практичними навичками та високим рівнем цифрової грамотності.

Цілями STEM-навчання є

1. Формування навичок адаптації до життя у високотехнологічному світі: критичне мислення, участь у соціальному та економічному розвитку.

2. Об'єднання теоретичних знань із практикою: міжпредметна інтеграція, розуміння логіки взаємозв'язків між явищами та поняттями.

Для досягнення цілей потрібні інструменти й ресурси STEM. До засобів STEM-навчання належать різні види матеріалів.

1. **Паперові ресурси:** підручники, інструкції, алгоритми, робочі картки.

2. **Візуальні матеріали:** таблиці, графіки, макети, фото, схеми.

3. **Технічне забезпечення:** інтерактивні дошки, планшети, проєктори, VR-окуляри, відео та аудіотехніка.

4. **Цифрові платформи:** сайти із симуляціями, віртуальними лабораторіями, освітні ігри.

Навчання стає дійсно живим – учні не лише засвоюють інформацію, а вчаться вирішувати завдання, шукати рішення, експериментувати. Це і є серцевина STEM.

Перед нами стоїть питання: як упровадити STEM-підхід у вивчення іноземної мови? Вивчення мови у поєднанні зі STEM-підходом відкриває нові горизонти. Використання STEM-активностей англійською дозволяє:

- 1) розширити тематику навчання;
- 2) створювати міжпредметні проєкти;
- 3) формувати мовні навички в реальному контексті;
- 4) мотивувати навіть найменш зацікавлених учнів.

Для того щоб зробити STEM-уроки ефективними, потрібно: ставити перед учнями актуальні проблеми, формувати чіткі завдання зі зрозумілими критеріями,

заохочувати командну співпрацю, орієнтувати учнів на дослідження та експерименти.

Приклади STEM-активностей на уроках англійської мови

- **LEGO-алфавіт** – побудова літер із конструктора.
- **Craft-sticks vocabulary** – запис нових слів на паличках від морозива.
- **Paper chain writing** – створення речень із кольорових смужок.
- **Inside My Head** – створення колажів інтересів.
- **This feels...** – тактильне вивчення прикметників.
- **Superheroes & Prepositions** – руханки з іграшками.
- **3D House projects** – архітектурні макети зі словами теми.
- **Papier-Mâché Globe** – проєкти з географії англійською.
- **Storytelling з анімацією** – озвучення та створення мультфільмів.
- **Буклети та фільми** – дизайн англомовних презентацій у графічних редакторах.
- **Мовне портфоліо** – можна створювати «мовний паспорт», «мовну біографію», електронні анкети, у які учні додають власні досягнення та зразки робіт. Таке портфоліо розвиває мовленнєві навички й дає можливість самостійно оцінити власний прогрес.

Серед основних переваг STEM-підходу можна виокремити високий рівень зацікавленості учнів у навчальному процесі, що мотивує їх до активного пізнання нового. Такий підхід сприяє розвитку самостійності, творчого мислення та ініціативності. Учні можуть бачити реальні результати своєї діяльності, що позитивно впливає на рівень їхньої впевненості у власних силах. Крім того, STEM-освіта формує важливі м'які навички (Soft Skills) – уміння працювати в команді, комунікувати, приймати рішення, розв'язувати проблеми.

Разом із тим є певні труднощі, зокрема, підготовка до STEM-уроків вимагає від учителя значних витрат часу, творчості та зусиль. Не всі заклади освіти забезпечені необхідною технічною базою, що може ускладнити реалізацію окремих етапів проєктної роботи. Часте використання гаджетів у навчальному процесі може відволікати учнів від основної мети уроку, якщо не дотримано чітких правил. Крім того, тривале використання цифрових пристроїв здатне створювати надмірне навантаження на зір, що може негативно позначитися на здоров'ї школярів.

Незважаючи на виклики, переваги STEM-освіти суттєві, а її впровадження є важливим кроком у напрямі модернізації сучасної школи.

STEM-технології змінюють не лише формат уроку, а й сам підхід до навчання. Коли дитина створює власний проєкт, використовує англійську мову в реальному контексті, вона вчиться мислити, творити, працювати разом з іншими. У результаті ми отримуємо покоління, здатне приймати виклики майбутнього, бути успішним, гнучким і натхненним.

Список використаних джерел

1. Education Closet (2019): What is STEAM? URL: <https://educationcloset.com/steam/what-is-steam/>.
2. C. Liao. Creating a STEAM map: A content analysis of visual art practices in STEAM education. STEAM education: Theory and practice. Springer, 2019, pp. 37–55.
3. Розпорядження про схвалення Концепції розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти) №960-р від 5 серпня 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/960-2020-p#Text>.
4. Інститут модернізації змісту освіти. Методичні рекомендації щодо розвитку STEM-освіти в закладах загальної середньої та позашкільної освіти у 2020/2021 навчальному році. URL:

<https://imzo.gov.ua/2020/08/20/lyst-imzo-vid-19-08-2020-22-1-10-1646-metodychnirekomendatsii-shchodo-rozvytku-stem-osvity-v-zakladakh-zahal-noi-seredn-oi-tapozashkil-noi-osvity-u-2020-2021-navchal-nomu-rotsi/>.

5. Марченко О. Реалізація steam-підходу до формування креативної компетенції здобувачів освіти у процесі вивчення математики. *Нова педагогічна думка*. № 3. Том 103. 2020. С. 19–26.

6. R. A. Pico. STEAM education K-8 and the role of education professionals: The school counsellors' role in STEAM program design and implementation. Career development across the lifespan: Counseling for community, schools, higher education, and beyond, Information Age Publishing, 2019, pp. 291–312.

Інтеграція медіації в уроки французької мови

Грінченко Олена,

*учитель французької мови комунального закладу
«Харківський ліцей № 112 Харківської міської ради»,
учитель вищої категорії, учитель-методист*

mmetretyakova25@gmail.com

У сучасному полікультурному світі метою навчання іноземних мов стає її використання як універсального інструменту в діалозі культур різних країн. Потреба формування відповідної іншомовної соціокультурної компетентності є актуальною, оскільки йдеться не лише про опанування мови, але й іноземної культури. Саме тому *у сфері освіти України поняття «медіації» як навчальної стратегії розуміння мови й іншомовної культури у процесі як вербального, так і невербального спілкування набуває все більшої популярності*.

Медіація, або передача інформації через посередника, стає основним напрямом сучасної методики викладання іноземних мов. Нещодавній супровідний том Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти пропонує нову класифікацію мовної діяльності (табл. 1):

Таблиця 1

Діяльність	Прояв на уроці
Рецепція або сприймання мови	Читання текстів, прослуховування аудіо або перегляд відео.
Продуктування мови	В усній або письмовій формі.
Інтерація (взаємодія)	Поєднання рецепції та продуктування: одна людина говорить, а інша слухає, когнітивно обробляє почуте, а потім відповідає; робота в групах над заповненням пропусків у тексті, обговорення аудіювання, читання та відповідь на електронний лист.
Медіація	Переробка цієї ж інформації, щоб вона стала зрозумілішою іншим: переклад, стимулювання дискусії питаннями, підсумовування тощо.

Для оціночних мовних засобів, спрямованих на вирішення проблем, роль посередника відіграють медіаційні концепції. Це виходить за рамки простого спілкування і вміщує інтерпретацію та пояснення абстрактних ідей або складних